

Smart regulering og konkurranse i markedet for el-sparkesykler

Jan Yngve Sand
Sjeføkonom
Konkurransetilsynet

Konkurransen som virkemiddel

- Formålet med konkurranseloven er å fremme konkurranse for derigjennom å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser (med særlig vekt på forbrukernes interesser)
- En viktig lærdom fra økonomifaget er at konkurranse ofte er fordelaktig for forbrukere/kunder
  - Flere tilbydere av el-sparkesykler er, alt annet likt, en fordel
  - Viktig å begrense etableringsbarrierer & legge til rette for konkurranse
- Forutsetter blant annet at man ikke påfører andre en ulempe (negative eksterne virkninger) – f.eks. i form av henslengte sykler, høy hastighet der det er mye folk, tar opp gateareal, osv.

Det sentrale er å eliminere eller begrense disse «ulempene»

Hvordan løse utfordringene?

- Forbud mot bruk?
  - Tilsynelatende svært stor etterspørsel etter el-sparkesykler selv med relativt høy pris for bruk
  - Forbud fratrar dermed forbrukerne et produkt som verdsettes høyt
  - (så lenge verdien overstiger ulempene – eller ulempene kan adresseres)
- Direkte regulering av antall aktører og antall sparkesykler?
  - F.eks. gjennom anbud og/eller konsesjoner
- Bruk av moderne teknologi samtidig som man tilrettelegger for konkurranse

Anbud?

- Anbud kan i mange situasjoner være en effektiv løsning (som realiserer målsettingen i konkurranseloven)
  - Den mest effektive tilbyderen kan legge inn det laveste anbudet
  - Kan legge inn krav som begrenser ulempene
- **Men** krever et klart definert mål om hvor mange tilbydere man skal ha og hvor mange el-sparesykler hver kan tilby
  - I et marked med stor grad av dynamikk er dette en vanskelig øvelse
  - Tenk et par år tilbake i tid – hvem hadde sett for seg denne utviklingen?
- Ressurskrevende
  - Utforming, evaluering og oppfølging av anbud

Løsning?

- Dette er et marked hvor anbud med et gitt antall tillatelser til å tilby el-sparkesykler ikke nødvendigvis er en god løsning
  - Kan stoppe dynamikken i dette markedet, er omstendelig og ressurskrevende
  - I august 2020 var det én tilbyder i Bergen. Nå er det seks tilbydere.

Løsning?

- Med digitale løsninger kan man begrense fart i enkelte områder og tidspunkter på døgnet, samt legge begrensninger på hvor man kan parkere el-sparkecyklene
  - ...et minst like treffsikkert virkemiddel som krav i et anbud
- Med dette kan man bedre legge til rette for etablering og konkurranse mellom ulike tilbydere
  - Reduserer barrierer til etablering
  - Denne dynamikken kan gi bedre og rimeligere tjenester
  - Den/de aktørene som tilbyr de beste tjenestene vinner fram i konkurransen om kundene
  - ...og kan være mindre ressurskrevende for kommunene